



Klachtnummer 2014/089

Klacht over onjuiste aanpak pesten. Klacht gegrond.

Advies aan

Het bestuur van de Vereniging * te P. (verder ook te noemen: het bestuur of het bevoegd gezag),

inzake de klacht van de heer en mevrouw K1 (verder te noemen: klagers) jegens mevrouw A1, directeur van Kindcentrum * te P., mevrouw A2, intern begeleider aan de school, en de leerkrachten van groep 6 in het schooljaar 2013-2014, de heer A3 en mevrouw A4, (verder ook te noemen aangeklaagden).

I. Verloop van de klachtenprocedure

Klagers hebben bij brief met bijlagen gedateerd 15 april 2014, ontvangen op 27 juni 2014 hun klacht voorgelegd aan de Landelijke Klachtencommissie Primair Onderwijs, Voortgezet Onderwijs en BVE (verder te noemen: de Commissie).

De Commissie heeft aangeklaagde gevraagd te reageren op het gestelde in de klachtbrief.

Aangeklaagden hebben in een ongedateerde brief met bijlagen van hun gemachtigde, mr. G.C. Boellaard-Hovius, ontvangen op 1 september 2014, aangegeven dat het schoolbestuur is aangesloten bij de Besturenraad en tevens een inhoudelijke reactie op de klacht gegeven.

Op 17 september 2014 heeft de Commissie een hoorzitting gehouden te Wolvega, alwaar zijn verschenen:

- klagster in persoon,
- aangeklaagden in persoon, vergezeld van mr. A.M. Hoekstra, advocaat te Zwolle, en de heer A4, voorzitter van het College van Bestuur.

Partijen zijn op nadrukkelijk verzoek van klagster gescheiden gehoord.

De in de klachtbrief omschreven klacht is ter zitting door klagster als volgt samengevat:

het onjuist handelen inzake het pestgedrag jegens de zoon van klagers, L., in groep 6 in het schooljaar 2013-2014.

II. Overwegingen van de Commissie

De door de school gehanteerde klachtenregeling vindt haar grondslag in de Wet van 18 juni 1998 (Stb 398), de zogeheten Kwaliteitswet.

Door deze wet wordt bewerkstelligd dat in een aantal onderwijswetten de regel wordt neergelegd dat onder meer ouders van minderjarige leerlingen bij de Klachtencommissie een klacht kunnen indienen over gedragingen en beslissingen van het bevoegd gezag of het personeel.

Het bevoegd gezag heeft zich overeenkomstig artikel 4 lid 2 van de Modelklachtenregeling aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie Primair, Voortgezet Onderwijs en BVE, ingesteld door de Besturenraad.

De Klachtencommissie geeft blijkens artikel 4, derde lid, van de Modelklachtenregeling gevraagd of ongevraagd advies aan het bevoegd gezag over

- a. (on)gegrondheid van de klacht;
- b. het nemen van maatregelen;
- c. overige door het bevoegd gezag te nemen besluiten.

De Commissie overweegt op grond van de stukken en hetgeen ter zitting naar voren is gekomen als volgt.

Ten aanzien van de feiten

De zoon van klagers, L., is vanaf groep 1 leerling van Kindcentrum*. In de kleuterklassen is er periodiek overleg geweest tussen de school en klagers over de ontwikkeling van L.. Daar werd afgesproken dat klagers ook thuis de kennis van begrippen met L. zouden oefenen. In groep 3 is L. getest, omdat hij vaak dromerig was en een te traag tempo had. Uit de test bleek dat L. ADD had. Vanwege de regelmatige botsingen met vooral één bepaalde leerling werd toen afgesproken L. voor in de klas, vlakbij de juffrouw te plaatsen. De juffrouw raadde klagers, vanwege de goede ervaringen van een andere leerling daarmee, aan om L. Ritalin te geven. In groep 4 zijn klagers met de Ritalin gestopt, omdat L. daar, als hij 's middags thuiskwam, erg ongedurig en driftig van was. De school adviseerde klagers toen de huisarts te raadplegen en gespecialiseerde hulp in te schakelen. In de volgende groepen is de zorg over het ernstig trage tempo en de moeizame verwerving van nieuw aangeboden kennis blijven bestaan. L. is een normaal intelligente leerling. Hij kreeg nu een koptelefoon op om zich beter te kunnen concentreren en extra oefenmateriaal op school en ook voor thuis. L. is er echter niet goed toe te brengen om thuis te lezen. In groep 6 komt het vermoeden van dyslexie ter sprake.

Tot aan het begin van groep 6 gingen de gesprekken tussen school en klagers steeds over de zorg om het concentratievermogen en het leertempo van L.. Groep 6 was in het schooljaar 2013-2014 een grote groep van 33 leerlingen, waar de heer A3 van maandag tot en met donderdag voor stond en op vrijdag mevrouw A4. Aan het eind van groep 5 was een nieuwe leerling in de groep gekomen. Daarmee kreeg L. direct vanaf het begin van het nieuwe schooljaar problemen. In het eerste 10-minuten gesprek in oktober 2013 was het onderwerp van gesprek het pestgedrag van en jegens L.. Klaagster heeft ter zitting verklaard dat mevrouw A4 direct zei: "L. is hier het slachtoffer. We zullen hem extra in de gaten houden."

Aangeklaagden hebben ter zitting verklaard dat J., afkomstig uit een andere cultuur, grote moeite had zich te gedragen volgens de gewone schoolregels. Hij was volgens de heer A3 erg moeilijk te sturen en vroeg veel aandacht van de leerkrachten.

L. is in groep 6, dat wordt door aangeklaagden niet ontkend, regelmatig gepest. Daarbij ging het in eerste instantie vooral tussen J. en L., maar geleidelijk ontstonden er in de klas groepen die elkaar, in wisselende samenstelling, tegenstonden. L. voelde zich uiteindelijk door iedereen in de steek gelaten en had het idee dat hij altijd alleen op zijn kop kreeg, omdat de meester alleen zag wat hij terugdeed en niet wat de anderen daarvoor tegen hem gedaan hadden.

Mevrouw A4 heeft ter zitting verklaard dat zij het pestgedrag in de groep heeft besproken. De school heeft geen pestprotocol. Er is wel een (niet bij de stukken ingebracht) voor de hele vereniging geldend

zogenaamd Veiligheidsprotocol, dat beoogt dat “iedere leerling zich op school veilig moet kunnen voelen”.

J. en L. zijn beiden, afzonderlijk, maar soms ook samen (onder andere wanneer zij beiden moesten nablijven) op hun gedrag aangesproken. De zogenaamde Kijkwijzer is ingezet. Een ongedateerd voorbeeld daarvan is bij de stukken gevoegd (op naam van de leerling gesteld en met handreikingen als “bij ruzies probeer ik in oplossingen te denken” en “wat moet ik doen om ruzies te voorkomen”).

De heer A3 heeft in november met klagers over de gang van zaken gesproken. In december 2013 heeft de heer A3 de moeders van de beide jongens, die weer moesten nablijven, met elkaar in gesprek proberen te brengen. Hij heeft toen voorgesteld de jongens te laten deelnemen aan een speciaal project van de ambulante begeleidingsdienst. Het was niet een gunstig gekozen moment. J. was weggelopen van het nablijven (de school had grote moeite zijn ouders te betrekken in de aanpak van zijn gedrag - een vertrouwenscrises dreigde). De beide moeders bleven steken in het beschuldigen van elkaars kinderen. Daardoor vonden ze het allebei niet nodig om hun eigen kind te laten deelnemen aan een programma dat zich richt op gedragsproblemen.

Er zijn observaties gedaan in de klas (met behulp van video). Het bleef onrustig in de groep. Voor L. is geprobeerd rust te creëren door voor hem een werkplek te maken achter een met kamerschermen afgeschermd hoek vooraan in de klas en door hem voor de rest van de groep uit naar huis te laten gaan.

In februari 2014 hebben klagers, op advies van de ambulant begeleider, een gesprek aangevraagd met de intern begeleider en de leerkrachten om nog eens over het pesten te spreken. Klaagster heeft ter zitting verklaard dat zij van het gesprek en het later ontvangen gespreksverslag daarvan helemaal van slag raakte: het probleem zou helemaal bij L. liggen, hij heeft een kort lontje, hij blijft hangen in boosheid. Nu zat hij al helemaal voorin de klas achter een groot scherm en dan moest hij ook nog eens zelf door de klas heen weglopen om een time-out te nemen, als hij zich boos voelde worden. L. werd steeds ongelukkiger en onzekerder. Klagers zijn naar de huisarts gegaan. Die vroeg zich af of de groepsgrootte niet ongunstig was voor L.. Klagers zijn daarom gaan kijken bij andere scholen. Klaagster heeft ter zitting verklaard dat ze de leerkrachten daarvan vooraf over geïnformeerd heeft.

Toen klagers op woensdagochtend 5 maart 2014 een gesprek hadden met de directeur van Het K*, werd die toevallig net gebeld door mevrouw A1. 's Middags kwam mevrouw A1 direct naar klaagster toe: “Wat hoor ik nu?! Daar moeten we het eens over hebben!” Dit was voor klaagster de druppel die de emmer deed overlopen, omdat mevrouw A1 nooit eerder belangstelling had getoond en nooit bij een gesprek aanwezig had willen zijn. Klaagster heeft toen Het K* gebeld en afgesproken dat L. daar de volgende maandag zou beginnen. Het K* heeft kleine groepen en staat in de buurt waar klagers wonen. Klaagster is dat donderdagochtend voor schooltijd met L. op school gaan vertellen. L. is niet meer naar de les gegaan.

Klaagster heeft ter zitting verklaard dat zij de klacht over de gang van zaken op 15 april 2014 op papier heeft gezet, maar deze, omdat ze nog zo vol emoties zat, eerst even heeft laten liggen en pas eind mei naar het schoolbestuur heeft verzonden. De toon van de brief van de heer S* in reactie daarop gaf haar weinig hoop op een werkelijk constructief gesprek. Zij heeft haar klacht daarom eind juni 2014 aan de Commissie voorgelegd.

Beoordeling

Ten aanzien van de ontvankelijkheid.

De gemachtigde van aangeklaagden heeft een beroep gedaan op de niet-ontvankelijkheid van de klacht van klagers. Uit de klachtbrief blijkt volgens aangeklaagden niet duidelijk welk doel klagers beogen te bereiken. Bovendien is tussen het moment van indienen van de klacht en het moment dat gekozen is voor een andere school, geruime tijd verstreken, zodat geen onderwijsbelang wordt gediend bij een uitspraak van de Commissie. Voorts hebben klagers kennelijk nog wel vertrouwen in De Stichting *, omdat de school waar klagers nu voor hun zoon voor hebben gekozen, daar ook onderdeel van uitmaakt.

Volgens de bepalingen van de, door het bestuur overgenomen, model klachtenregeling is klager: een ouder van een minderjarige ex-leerling en de klacht: betreffende gedragingen en beslissingen van aangeklaagde. De klacht dient binnen een jaar na bedoelde gedraging of beslissing te worden ingediend. De gang naar de Commissie is bewust laagdrempelig. Aan de inhoud van de klacht worden slechts drie eisen gesteld: de naam en adres van de klager, de dagtekening en een omschrijving van de klacht. Het is daarbij misschien wel gewenst, maar volgens het reglement niet vereist dat klager zijn klacht eerst op schoolniveau bespreekt.

Klaagster heeft, als hiervoor omschreven, ter zitting duidelijk aangegeven waarom zij pas geruime tijd na de dagtekening van haar klachtbrief, haar klacht heeft ingediend bij het bestuur en vervolgens bij de Commissie. Zij heeft ook verklaard waarom zij niet is ingegaan op de uitnodiging van de heer S* om via zijn secretaresse een afspraak te maken voor een persoonlijk onderhoud.

Nu de klacht voldoet aan de vereisten, zoals die zijn gesteld in het door de school gehanteerde klachtenreglement, en de klacht gericht is tegen leerkrachten, intern-begeleider en directrice van de *school, die onderdeel is van De Stichting *, en niet gericht is tegen De Stichting * zelf, acht de Commissie klagers ontvankelijk in hun klacht. De Commissie zal dan ook een oordeel uitspreken over de (on)gegrondheid van de klacht.

Ten aanzien van de klacht dat aangeklaagden onjuist gehandeld hebben inzake het pestgedrag jegens L. in groep 6 in het schooljaar 2013-2014.

De Commissie stelt vast -dit wordt door aangeklaagden niet ontkend- dat L. in het schooljaar 2013-2014, in groep 6, werd gepest.

De school heeft geen pestprotocol, maar werkt met een veiligheidsprotocol, van waaruit kennelijk steeds op incidenten wordt gereageerd, onder andere door de inzet van kleurkaarten.

De Commissie stelt voorts vast dat de leerkrachten van groep 6 veel energie hebben gestoken in de aanpak van de problemen in hun groep. Daarbij hebben zij de spanningen tussen L. en J. niet als pestprobleem opgevat en benaderd, maar zich steeds gefocust op de individuele leer- en gedragsproblemen van ieder afzonderlijk. Vanuit dat perspectief is (volgens klagers op hun verzoek en nadrukkelijk advies van de ambulante begeleider) de intern-begeleider erbij betrokken.

Pesten is, zo is uit wetenschappelijk onderzoek gebleken, een groepsproces. Daarin spelen pesters en slachtoffers, maar ook meelopers, aanmoedigers, verdedigers en buitenstaanders een rol. De leerlingen spelen op verschillende momenten verschillende rollen, nu eens als pester, dan weer als slachtoffer. Het pesten kan dan ook alleen in de groep en met de hele groep worden opgelost. Op dit principe is een pestprotocol gewoonlijk gebaseerd. Het isoleren van L., vooraan in de klas achter een kamerscherm

werkte daarom in het kader van de aanpak van de pestproblematiek averechts. Zo hebben de leerkrachten en de intern- begeleider, ondanks hun bijzondere inspanningen, op dat punt geen resultaat weten te bereiken.

De houding van de ouders van beide kinderen heeft hielp daarbij ook niet constructief gewerkt. Klagers voelden zich (en werden in feite ook) steeds alleen maar aangesproken op het gedrags-en/of concentratieprobleem van hun eigen kind. Het andere kind bleef buiten schot, terwijl klagers de oorzaak van het pestprobleem juist bij die ander zagen liggen. De ouders hebben de handen niet ineen willen slaan om samen aan de oplossing van het pestprobleem te werken. Zij werden daartoe door aangeklaagden ook niet (met verwijzing naar een stappenplan van een pestprotocol), aangezet.

Gelet op wat hiervoor is overwogen, is de Commissie van oordeel dat aangeklaagden het pesten jegens L. in het schooljaar 2013-2014 in groep 6 inderdaad onjuist hebben aangepakt en dat de klacht daarom gegrond is.

III. Het oordeel van de Commissie

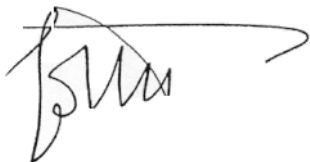
De Commissie verklaart de klacht gegrond.

IV. Advies aan het bevoegd gezag

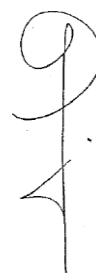
De Commissie adviseert het bestuur, los van het kennelijk verenigingsbreed geldende veiligheidsbeleid, een specifiek voor de *school geldend pestprotocol op te stellen, waarnaar in de schoolgids duidelijk verwezen wordt en van waaruit in de toekomst bij melding van pesten, voor alle betrokken partijen helder, geageerd kan worden.

Aldus gegeven op 17 september 2014 door mr. F.J. Agema, voorzitter, ir. E. Nijboer en B. Visser, leden, in tegenwoordigheid van mr. M. Mulder-Das, secretaris.

Secretaris



Voorzitter



verzonden 30 september 2014

